

PROGRAME ȘI STRATEGII

PROGRAME

A. Programele Muzeului Civilizației Dacice și Romane în anul 2015 au fost următoarele:

1. Programul de expoziții temporare – în anul 2015 s-a reușit realizarea unui program expozițional variat, fiind organizate 18 expoziții temporare care, împreună cu expozițiile existente la casele memoriale, cu situl arheologic de la Ulpia Traiana Sarmizegetusa și Complexul de monumente de la Țebea, au adus un număr de circa 85.000 vizitatori. Prin tematicile abordate considerăm că au fost satisfăcute necesitățile culturale ale vizitatorilor.

2. Programul de manifestări științifice (simpozioane) – la sediul MCDR, la secțiile din teritoriu și în alte locații în afara sediilor instituției s-au organizat 4 simpozioane științifice locale, naționale și internaționale cu o tematică diversă, unele dedicate aniversării sau comemorării unor personalități sau momente istorice. La acestea au participat invitați din domeniul istoriei și a științelor naturii precum și din domeniile conexe acestora.

3. Programul de cercetare științifică – programul este compus din 28 de teme de cercetare științifică derulate de cercetători și muzeografi ai MCDR pe un interval de timp cuprins între 1 și 3 ani. Cele 28 de teme acoperă toate epocile istorice, de la preistorie la istorie contemporană și au fost valorificate prin publicarea de studii, articole și cărți.

4. Programul de cercetare arheologică – MCDR a organizat și a participat la un total de 6 șantiere arheologice sistematice desfășurate pe teritoriul țării, programul vizând cercetarea și cunoașterea vestigiilor istorice, descoperirile arheologice de pe teritoriul județului Hunedoara fiind incluse în patrimoniul instituției muzeale.

5. Programul de restaurare al obiectelor de patrimoniu – activitatea de restaurare s-a desfășurat atât în cadrul laboratorului propriu al MCDR, cât și în laboratoarele altor instituții partenere. Astfel, au fost realizate atât investigații și activități specifice, cât și restaurarea a diverse bunuri de patrimoniu (piese ceramice, obiecte de metal, carte veche, tablouri și icoane, arme).

6. Programul editorial – realizarea acestui program a presupus tipărirea revistei muzeului, 81 de articole științifice și rapoarte arheologice, 6 volume de autor, 2 volume colective, o broșură și un pliant, afișe și bilete, toate acestea contribuind, printre altele și la popularizarea activității științifice a MCDR, a bunurilor culturale din patrimoniul acestuia, a monumentelor istorice și de artă de pe teritoriul județului Hunedoara.

7. Programul de investiții – a fost unul complex și variat, care a cuprins atât achiziții de licență soft, cât și servicii de întocmire studii de fezabilitate pentru „Amenajare Parc Arheologic Turdaș” și „Conservarea și restaurarea amfiteatrului și forumului din situl arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa”.

8. Programul evenimentelor speciale – anul 2015 a adus pentru instituția noastră un număr record de vizitatori la cele 24 evenimentele speciale.

B. Proiecte din cadrul programelor:

Programul expozițional extrem de variat a reușit, prin intermediul expozițiilor organizate cu piese din colecțiile muzeului, să aducă în atenția publicului vizitator bogăția patrimonială a muzeului, să le pună în valoare și să atragă atenția asupra lor. Iar expozițiile itinerante aduse de la alte muzee partenere din țară au reușit să atragă atenția și asupra altor tipuri de exponate aflate în patrimoniul muzeelor românești, punerea în valoare a unor domenii diferite de cele uzuale cu care muzeele au obișnuit publicul vizitator. Elementele de noutate au menirea de a diversifica oferta culturală a muzeelor, precum și satisfacerea din ce în ce mai sofisticată a gusturilor publicului. Considerăm că prin oferta expozițională a anului 2015, muzeul de vean a reușit să îndeplinească cu succes principalele funcții ale muzeului, cele educative și de valorificare a patrimoniului propriu, dar a reușit și să crească numărul de vizitatori, ceea ce relevă faptul că scopul expozițiilor a fost atins.

Programul manifestărilor științifice desfășurat a fost de asemenea amplu, surprinzându-se atât evenimente istorice comemorative, cât și aniversare sau de interes național și local. Acestea au fost de nivel local, național și internațional. Au participat specialiști din sfera muzeală și universitară cu lucrări științifice care au relevat rezultatele cercetărilor științifice din domeniile în care aceștia își desfășoară activitatea. Majoritatea acestor lucrări au fost publicate în revista muzeului, *Sargeția*.

Programul de cercetare științifică a cuprins temele de cercetare dezvoltate de specialiștii muzeului pe o perioadă cuprinsă între 1 și 3 ani. Finalitatea acestor teme de cercetare este în genere scrisă, sub formă de articole, studii, albume, volume.

Programul de cercetare arheologică s-a desfășurat în cadrul șantiierelor arheologice. În anul 2015, arheologii muzeului au desfășurat activitate arheologică de descărcare de sarcină arheologică, dar și sistematică, pe diverse șantiere din județ și din țară. Rezultatele acestor cercetări au fost prezentate la Sesiunea de Rapoarte Arheologice de la Pitești, dar și în cadrul unor articole sau studii.

Programul de pedagogie muzeală și activitățile educative s-au desfășurat la sediul muzeului în cadrul diverselor proiecte inițiate de MCDR sau în colaborare cu alte instituții (școli, asociații, Penitenciarul Bârcea, ONG-uri etc.).

Programul de restaurare a obiectelor de patrimoniu:

Restaurare și conservare curativă - materiale anorganice

- Metal - 127 obiecte pe suport metalic(bronz, fier, plumb)

- Ceramică - 125 obiecte

Restaurare materiale organice - restaurare carte veche: Pagini carte – 1080 pagini (MCDR)

Conservare preventivă carte veche - 43 albume: Termoterapie - 5 volume

Conservarea curativă - 12 volume

Fișe de conservare - 100 buc.

Fișe de restaurare - 110 buc. – ceramică; 66 buc. – metal; 2 buc. – carte veche

Toate intervențiile s-au făcut în cadrul laboratorului propriu.

Programul editorial a avut în vedere popularizarea cercetării științifice și a monumentelor istorice din județul Hunedoara.

- **Revista „Sargetia”,** S.N., nr. VI (N. C. Rișcuța, Al. Bărbat, O. Bărbat, C. Cristescu, A. Marc, I. Codrea, G. Deju)

- **Volumul „Matrița de bronz de la Sarmizegetusa Regia”** (G. A. Florea, S. Mustață, L. Mateescu-Suciu, E. Iaroslavschi, G. Gheorghiu, P. Pupeză, R. Mateescu, C. Bodó, C. Cristescu, D. Cioată)

- **Volumul** „*Cetatea Ardud. Repere istorice și arheologice*”, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2015 (D. Marcu Istrate, I. Codrea)

- **Volumul** „*Ținutul Pădurenilor. File de istorie locală*”, Ed. Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2015. (G. Boda)

- **Volumul** „*Historii aleatorii*”, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2015 (D.I. Iancu)

- **Volumul** „*Sate la marginea lumii. Arhitectură tradițională din județul Hunedoara*”, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2015 (D. Iancu) (în curs de apariție)

- **Volumul colectiv** „*Proceedings of the Symposium on Representations, Signs and Symbols. Religion and Magic*”, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2015 (N. C. Rișcuța, I. V. Ferencz, O. Bărbat);

- **Volumul colectiv** „*Cercetarea în era globalizării. Mize, perspective, provocări*”, Ed. Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2015 (coord. C. Rogojanu, G. Boda)

- **Dicționar** „*Cuvinte aproape uitate*”, Ed. 2015. (M. David)

- **Broșura** „*Colonia Dacica Sarmizegetusa*”

- **Pliant** „*Matrița de bronz de la Sarmizegetusa Regia*”

- Bilete de intrare, afișe

Program de investiții - prin care s-a realizat îmbunătățirea activității instituției și perfecționarea acesteia, protecția bunurilor de patrimoniu.

Program evenimente speciale:

- *Noaptea muzeelor* - MCDR a organizat acest eveniment cultural, care are un caracter internațional și care se organizează simultan de mai multe muzee, muzeul având un program de vizitare prelungit și o paletă largă de activități care au atras un număr foarte mari de vizitatori.

- *Noaptea cercetătorilor* – eveniment european organizat pentru prima oară în Deva, care a reunit în cadrul unei conferințe naționale cadre didactice universitare și cercetători din România, precum și standuri expoziționale cu invențiile și inovațiile unor licee din Deva, Hunedoara și ale inventatorului Corneliu-Birtok Băneasă, premiat de mai multe ori cu aur la saloanele de inventica de la Geneva.

– Săptămâna *Să știi mai multe, să fii mai bun*, program național la care s-a raliat și MCDR, punând la dispoziția școlilor și grădinițelor din oraș și județ un număr mare de activități susținute de specialiștii muzeului (atelier de lucru, vizionări de filme, audiții de piese de teatru, vizite la muzeu).

- *Opera Nights*, eveniment cultural-artistic de o mare valoare, care a adus la Deva pentru prima dată artiști consacrați din lumea operei și operetei.

- *Festivalul Magna Curia*, eveniment muzical care a reunit artiști profesioniști și amatori, din țară și străinătate.

- *Festivalul Bucuria Crăciunului*, o suită de concerte de muzică clasică și colinde.

- *Ziua Porților Deschise* la șantierele arheologice din județ (Sarmizegetusa Romană, Sarmizegetusa Regia, Ardeu-Cetățuie, Mintia, Rapoltu Mare, Cigmău).

- *Festivalul DAC FEST*.

C. Proiecte din cadrul programelor pentru perioada 2016 - 2017:

1. Amenajare expoziție permanentă „Matrița” la Castelul Magna Curia

În cursul anului 2015 a fost realizat proiectul expozițional „Matrița”, obiect unealtă de epocă dacică descoperită întâmplător în situl arheologic Sarmizegetusa Regia și restaurată din bugetul propriu. Expunerea acestei piese într-un spațiu special amenajat și securizat cât și elaborarea și tipărirea unui pliant în limba română și engleză în care se prezintă date și informații: „Cu ajutorul matrițelor de acest tip se ornamentau foi subțiri din metale prețioase (aur și argint) sau din aliaj pe bază de cupru. Imprimarea motivelor se făcea prin presarea acestor foițe în interiorul modelului redat în negative, cu ajutorul unor unelte realizate din materiale relativ moi. În antichitate cu o astfel de matriță se puteau realiza medalioane, aplici ornamentale pentru vase, casete și mobilier, elemente ale unor bijuterii”, a avut ca efect creșterea vizibilității, interesului științific și a numărului de vizitatori.

Vernisajul expoziției a avut loc în data de 16 iunie 2015.

Acest proiect este propus a fi itinerat în instituțiile muzeale din România în perioada 2016-2017.

2. Inventarierea și evaluarea bunurilor muzeului, acțiune în derulare

În anul 2016 se continuă procedura de inventariere a pieselor arheologice aflate în depozitele special amenajate conform prevederilor legislației în vigoare în condiții de maximă securitate. În anul 2015 au fost inventariate un număr de 9 de colecții și au fost încheiate 3 contracte cu experți arheologi pentru întocmirea documentațiilor de evaluare și clasare a unui număr de 898 de piese arheologice și 490 de piese numismatică.

Participarea specialiștilor și experților arheologi la o serie de proiecte de cercetare arheologică preventivă în cadrul mai multor contracte încheiate cu beneficiari de mare anvergură având ca obiectiv, realizarea și reabilitarea drumurilor naționale, tronsoanelor de autostrăzi, alimentărilor cu apă, tronsoanelor de căi ferate de mare viteză, care tranzitează județul Hunedoara, a constituit motivația principală de a aproba în Consiliul Științific și Consiliul de Administrație al instituției, prelungirea termenului privind finalizarea acestei operațiuni.

3. Conservarea patrimoniului mobil și imobil, atât prin metodele active, cât și indirect, prin optimizarea condițiilor de păstrare și valorificare

În vederea asigurării condițiilor de păstrare și securitate, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva realizează în mod continuu activitatea de conservare a patrimoniului mobil atât prin metode active cât și indirect prin optimizarea condițiilor de păstrare și valorificare.

Pentru perioada 2016 -2017 se are în vedere accelerarea procesului de evaluare și clasare a pieselor arheologice aflate în gestiunea Secției de Arheologie Sarmizegetusa cât și a celor din depozitele Secției de Arheologie Deva.

4. Realizarea obiectivului de investiții „Reparații capitale la depozitul subteran pentru piese arheologice al Muzeului Civilizației Dacice și Romane”

Proiectul propus în anul 2014 privind “Reparații capitale la depozitul subteran pentru piese arheologice al Muzeului Civilizației Dacice și Romane”, aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean Hunedoara numărul 73/2013, nu a beneficiat de finanțare din partea ordonatorului principal de credite.

În anul 2015 s-a reușit identificarea unor sume din bugetul propriu – capitolul venituri proprii, necesare continuării lucrărilor de reparații curente, refacerea instalației electrice și a suporturilor necesari asigurării condițiilor legale de conservare și protejare a obiectelor arheologice depozitate în acest spațiu.

Proiectul se va realiza în funcție de alocațiile bugetare aprobate în exercițiu financiar 2016-2017.

5. Realizarea proiectului privind „Conservarea și restaurarea amfiteatrului și forumului din situl arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa”, comuna Sarmizegetusa, județul Hunedoara, prin accesarea și implementarea unor proiecte cu finanțare europeană

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva cu sprijinul Consiliului Județean Hunedoara a pregătit cererea de finanțare din fonduri europene a proiectului „**Conservarea și restaurarea amfiteatrului și forumului din situl arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa**”, care beneficiază de avizul Ministerului Culturii cu nr. 203/20.10.2014.

6. Realizarea proiectului privind „Amenajare Parc Arheologic Turdaș”, comuna Turdaș, județul Hunedoara, prin accesarea de fonduri guvernamentale și europene, proiect în colaborare cu Muzeul Național Brukenthal Sibiu și Primăria comunei Turdaș.

În anul 2015 s-a reușit întocmirea documentației tehnico-economice și obținerea Hotărârii Consiliului Local al comunei Turdaș privind concesionarea terenului necesar realizării proiectului „Amenajare Parc Arheologic Turdaș”.

Ne propunem ca în perioada 2016 - 2017, odată cu finalizarea tronsonului de cale ferată de mare viteză care va fi construit în vecinătatea terenului destinat parcului arheologic, să obținem finanțarea necesară realizării acestui proiect.

7. Realizarea proiectului privind „Construire clădire Poartă și amenajare acces la situl arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa”, comuna Sarmizegetusa, județul Hunedoara.

În anul 2015 Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva cu sprijinul Consiliului Județean Hunedoara în baza Hotărârii 129/2015, a realizat achiziționarea documentației tehnico-economice pentru acest obiectiv de investiții.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva a fost notificat în data de 28.05.2015 de către reprezentanții Autorității Naționale pentru Turism cu privire la certificarea europeană a „Rutei Împăraților Romani” din care face parte situl Ulpia Traiana Sarmizegetusa.

Proiectul a fost finanțat de Comisia Europeană al cărui lider de proiect este Centrul Dunărean de Competențe Belgrad și a cuprins 20 de situri din 4 țări: Serbia, România, Croația și Bulgaria.

Pentru dezvoltarea rutei împăraților romani în Bulgaria, Croația, România și Serbia a fost semnat în anul 2012 de către ministerele de resort din țările anterior menționate *Momorandumul de înțelegere cu privire la cooperarea în cadrul proiectului Ruta culturală turistică a împăraților romani, aprobat prin HG 388/2012.*

Obiectivele turistice din România care fac parte din Ruta Împăraților Romani sunt următoarele:

- Sarmizegetusa Ulpia Traiana
- Adamclisi
- Histria
- Apulum
- Roșia Montană

Includerea sitului Ulpia Traiana Sarmizegetusa într-o rută cultural europeană certificată de Consiliul Europei ne obligă să promovăm proiecte de conservare – restaurare a monumentelor arheologice dar și de realizare a unor spații de primire, informare și expunere adresate vizitatorilor, de nivel European.

Obiectivul principal care urmează a se realiza în perioada 2016-2017 este proiectul “Construire Poartă și amenajare acces la situl arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa”.

STRATEGII

A. STRATEGIA CULTURALĂ:

Muzeul Civilizației Dacice și Romane are următoarele obiective:

- să îndeplinească sarcinile care îi revin, conform legislației în vigoare, în calitate de muzeu provincial;
- să susțină formarea continuă a personalului, în scopul dobândirii competențelor necesare utilizării tehnicii moderne și să faciliteze activitățile de cercetare;
- să-și consolideze rolul de centru de educație permanentă, prin încheierea unor parteneriate cu alte instituții de cultură, școli, licee, ONG-uri, asociații etc.;
- să organizeze, conform agendei culturale, activități pentru comunitatea pe care o deservește, care să contribuie la mai buna percepție a rolului muzeului în cadrul comunității;
- să diversifice, cantitativ și calitativ, oferta de servicii pentru vizitatori, care să permită accesul lărgit la informații, atât pe cale tradițională, cât și electronică;
- să promoveze și să consolideze imaginea și rolul muzeului în cadrul comunității, prin abordarea unei politici de marketing și publicitate eficiente;
- să extindă cooperarea intermuzeală, cu muzee din țară și străinătate, în vederea atragerii de noi resurse informaționale și a includerii în contextul profesional al muzeelor românești și europene;
- să ofere noi produse și servicii culturale
- să atragă noi surse de finanțare, necesare modernizării serviciilor și spațiilor muzeului.

B. STRATEGIE ȘI PLAN DE MARKETING:

PREZENTARE GENERALĂ

Funcționarea unui muzeu este determinată într-o măsură considerabilă de către mediul social în care se găsește. De aceea, muzeele trebuie să ocupe o poziție clară în societate. Pentru managementul strategic, relația dintre instituție și societate este esențială. Managementul strategic pentru un muzeu înseamnă să poți cântări bine atunci când ai de-a face cu dileme precum

atingerea unui număr mare de vizitatori față de administrarea colecțiilor, a da lovitura cu o expoziție temporară față de cercetarea științifică.

Schimbările ce apar în concepția despre managementul strategic sunt legate de viziunea în schimbare despre om, despre muncă și despre societate.

Muzeul este o instituție permanentă, aflată în serviciul societății și al dezvoltării sale, deschisă publicului și care face cercetări cu privire la măturile materiale legate de om și de mediul sau, le achiziționează, le conservă și mai ales, le expune, în scopul studiului, al educației și al delectării.

Astfel, Muzeul Civilizației Dacice și Romane are în gestiune patrimoniu cultural imobil, mobil și arheologic:

- Patrimoniul cultural imobil constituie cea mai valoroasă componentă a patrimoniului cultural, atât în ceea ce privește valoarea materială directă, cât și în raport cu posibilitățile de inserție a unor componente extracultură, în această categorie se află monumentele istorice, ansamblurile și siturile istorice;

- Patrimoniul cultural mobil cuprinde bunurile culturale mobile clasate în categoria Fond - care cuprinde bunurile culturale de valoare deosebită, și în categoria Tezaur - care cuprinde bunurile culturale de valoare excepțională;

- Patrimoniul arheologic ca fiind ansamblul bunurilor arheologice format din: siturile arheologice ce cuprind vestigiile arheologice, precum și terenurile cu potențial arheologic reperat, ce cuprind bunurile mobile, obiectele sau urmele manifestărilor umane, împreună cu terenul în care acestea au fost descoperite.

În ceea ce privește publicul, Muzeul Civilizației Dacice și Romane are o misiune specifică și care include scopuri la nivel educativ, cultural, dar și de cercetare științifică. Îndeplinirea acestor roluri se face prin oferirea către public, în totalitatea sa sau pe categorii precis delimitate, a unor produse/servicii specifice. Produsul muzeal principal constă în prezentarea colecției permanente, expozițiile temporare, programele educative, activitățile de scurtă durată și informarea.

Caracterul specific al Muzeul Civilizației Dacice și Romane rezultă din valoarea sa ca element de patrimoniu istoric și cultural. Această valoare trebuie păstrată și făcută cât mai larg cunoscută și din aceasta cauza trebuie promovată prin intermediul turismului cultural. Turismul cultural are ca scop vizitarea acelor locuri și activități ce definesc istoria și oamenii, atât în ceea ce

privește trecutul, cât și prezentul lor. Aceasta include resursele culturale, istorice și naturale.

OBIECTIVELE GENERALE DE MARKETING:

Realizarea obiectivelor de marketing și elaborarea strategiilor de marketing, se află sub influența unui mănunchi de variabile care se modifică în timp. Din acest motiv, aceste obiective sunt formulate pe termen scurt și mediu (2-5 ani).

Pentru Muzeul Civilizației Dacice și Romane ,au fost definite următoarele obiective de marketing turistic:

1. Sporirea vizibilității Muzeului Civilizației Dacice și Romane în interiorul României și pe plan internațional;

2. Sporirea gradului de informare în ceea ce privește patrimoniul gestionat de Muzeul Civilizației Dacice și Romane a turiștilor potențiali din România și din străinătate;

3. Sporirea nivelului de satisfacție a turiștilor care vizitează Muzeul Civilizației Dacice și Romane;

4. Creșterea numărului de turiști care vizitează Muzeul Civilizației Dacice și Romane și dinamizarea circulației turistice în aceasta zona;

5. Dezvoltarea diferitelor forme de turism, îndeosebi a turismului de afaceri, a turismului cultural – academic, istoric, religios în județul Hunedoara;

Pentru realizarea unei strategii eficiente de atragere a publicului este importantă cunoașterea situației actuale. În plus este necesară și o perspectivă asupra pieței culturale din județul Hunedoara. Integrarea Muzeului în societate se exprimă prin relațiile de colaborare cu alte organizații. Pornind de la acest considerent este necesar să arătăm că tocmai extinderea fără precedent, în ultimi doi ani, a relațiilor de parteneriat și colaborare cu numeroase organizații culturale, sociale, de învățământ și turistice asigură un nivel superior al informației de ofertare și cunoaștere a programelor culturale pe care instituția le pune la dispoziția vizitatorilor.

În vederea creșterii numărului de vizitatori s-a impus promovarea proiectelor și programelor instituției prin construirea unei imagini corecte și atrăgătoare. Pentru acesta au fost realizate:

- Editarea de publicații de promovare: broșura de servicii cultural-turistice în limba română și engleză; flaiere și semne de carte cu serviciile oferite publicului, cărți poștale și pliante;

- Activități de promovare: reactualizarea sete-ului instituției prin introducerea în permanență a datelor și ameliorarea signalisticii în unitățile muzeale (în interior și în exterior); reînnoirea panourilor publicitare (în interiorul și în afara localității unde sunt punctele muzeale); actualizarea constantă a conturilor facebook pentru informarea persoanelor care folosesc în mod constant platformele de socializare prin portaluri on-line, prin linkuri inter-instituționale, prin Ghidul de călătorie *Petit Futé*; editarea de materiale personalizate: calendare de perete, de birou, mape de prezentare, agende, sacoșe, căni, etc.; actualizarea permanentă a afișajului.

Măsuri pe termen scurt și mediu: Atunci când ne gândim la o strategie pe termen scurt și mediu privind atragerea publicului la muzeu parcursul preliminar în marketing începe cu reflexia asupra muzeului ca producător și asupra vizitatorului în calitate de consumator. Vizitatorii merg de regulă la muzeu în timpul lor liber. Muzeele sunt, deci, ofertante de produse orientate către timpul liber. Piața timpului liber oferă muzeelor multe șanse, dar este o piață cu mulți concurenți în spațiul sferei culturale și în afara ei. Caracteristicile consumatorilor sunt și ele mereu în schimbare. Apar mereu grupuri țintă și consumatorii devin tot mai exigenți. Aceste caracteristici ale pieței culturale pot reprezenta șanse pentru muzee dacă acestea oferă calitatea cerută și stârnesc interesul publicului vizitator.

Un pas important în procesul de marketing îl reprezintă cunoașterea misiunii muzeelor și identificarea grupurilor țintă la care se raportează acesta.

Produsul reprezintă în sens restrâns colecția muzeală sau în sens mai larg felul în care este prezentată colecția prin expozițiile de bază cu caracter permanent, expozițiile tematice temporare, amenajarea traseului de vizitare, indicatoare orientative, curățenia, utilizarea mijloacelor de informare pentru public etc. un aspect important îl reprezintă programul de acces zilnic și săptămânal, amabilitatea angajaților care vin în contact cu vizitatorii, îndrumarea directă a publicului precum și dotările destinate publicului vizitator (parcare pentru mașini, garderobă, toalete, restaurant, cafenea etc.)

Marketingul muzeal trebuie să vadă produsul cultural prin ochii publicului vizitator. Acțiunile de marketing trebuie susținute de întreg muzeul fiind o atitudine a tuturor celor care lucrează în muzeu. Locul reprezintă amplasarea expoziției, clădirea sau locația care adăpostește patrimoniul. Locul trebuie să corespundă calitativ activităților culturale, răspunzând unor exigențe specifice legate de calitatea împrejurimilor – accesibilitate ușoară, prestața clădirilor în concordanță cu natura colecțiilor și a produselor culturale.

Prețul biletului de intrare este un instrument de marketing. Pentru vizitatori costul accesării unui muzeu nu se rezumă numai la biletul de intrare ci și la celelalte costuri pe care le determină călătorie (hotel, restaurant, cafea, magazine, transport). Din această cauză calculul prețului biletului sau ansamblului de sisteme de acces în muzeu trebuie realizat astfel încât să nu constituie o opreliște pentru vizită.

Există mai multe posibilități de a folosi prețul ca instrument de marketing: - diferențierea de preț (reducerea prețului în cadrul unor campanii speciale) - accesul gratuit într-una din zilele lunii - bilete pentru grupuri mari – reducerea prețului pentru elevi, studenți și persoane cu dizabilități etc. - flexibilitatea prețului în funcție de sezonul expozițional și oferta culturală sau vânzările la pachet cu alte tipuri de produse (ghidaj de specialitate, program cultural, participare la târguri, etc. În conformitate cu aceste norme de marketing Muzeul a realizat - editarea unor publicații de specialitate pentru promovarea patrimoniului (cataloge de colecții, pliante, broșuri, CD-uri, vizite virtuale etc.) - actualizarea permanentă a publicațiilor promoționale și răspândirea acestora prin rețeaua de difuzare a muzeului și a partenerilor culturali și turistici - prezența constantă în: revistele de cultură, locale și la nivel național cu materiale specifice activităților muzeale; presa locală și națională prin popularizarea permanentă a tuturor manifestărilor instituției; reviste de promovare turistică la nivel local și național - realizarea unor programe de manifestări culturale cu caracter interactiv- *Școala altfel. Să știi mai multe, să fii mai bun, Noaptea Muzeelor, festivalul Opera Nights, recitaluri și serate muzicale, vernisări de expoziții, organizarea și găzduirea de conferințe, colocvii, dezbateri, mese rotunde, precum și alte acțiuni cultural-științifice și artistice inițiate de muzeu sau desfășurate în colaborare cu alte instituții*

partenere.: - îmbunătățirea accesibilității publicului în instituții, la toate sediile: parcări, facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva își desfășoară activitatea și în cadrul secțiilor din teritoriu prin Muzeul de Arheologie Sarmizegetusa, Muzeul de Istorie Locală și Etnografie din Brad, Muzeul de Etnografie și Artă Populară din Orăștie, Muzeul Memorial „Aurel Vlaicu”, Casa - Muzeu „Avram Iancu” din Baia de Criș și Complexul de Monumente Țebea.

PLAN DE MARKETING

SCURTĂ PREZENTARE:

Muzeul Civilizației Dacice și Romane își desfășoară activitatea în cadrul Castelului Bethlen, cunoscut și ca Magna Curia, cel mai vechi monument de arhitectură, situat la poalele Cetății Deveii, în partea de sud a acesteia.

Vechimea, importanța și frumusețea acestei clădiri în stil baroc a fost motivul pentru care a fost introdusă pe Lista monumentelor istorice (HD-II-m-A-03225).

Începutul muzeului Devean se leagă de momentul înființării „Societății de Istorie și Arheologie a Comitatului Hunedoara” în 1880. Aceasta prin statutele aprobate, prevedea înființarea unui muzeu de antichități, obiectiv realizat doi ani mai târziu. În paralel cu colecția de antichități se constituie și colecțiile de etnografie mineralogie, paleontologie și ornitologie.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva deține la Deva două imobile: Castelul Magna Curia cu 44 de încăperi cu o suprafață de 2114 mp. Suprafața respectivă este atribuită organizării expoziției de bază a Muzeului, care se află în fază de proiect. Până la definitivarea tematicii expoziționale, aici se organizează expoziții cu caracter temporar. A doua locație este Clădirea Administrativă care cuprinde 27 de încăperi din care 17 sunt spații de lucru pentru personalul de specialitate a instituției în suprafață de 676,79 mp și 10 încăperi pentru biblioteca documentară, depozite și laboratorul de restaurare în suprafață de 688,62 mp. Tot la Deva, muzeul mai beneficiază de un spațiu pivnița Castelului, în suprafață de 235,44 mp unde este organizat depozitul Lapidariu care cuprinde piese descoperite la Ulpia Traiana, Micia, Germisara,

Aquae etc. De asemenea în grădina castelului în anul 2012 a fost construit un nou spațiu expoziție Lapidariu în suprafață de 1218 mp.

La Sarmizegetusa muzeul are două clădiri: „muzeul vechi” cu 9 încăperi depozite în suprafață de 250,72 mp și clădirea propriu zisă a muzeului, în care funcționează din 1982, cu 19 încăperi din care în 9 sunt atribuite expoziției de bază cu suprafața de 182,87 mp, 7 încăperi spații de lucru și anexe cu suprafața de 124,54 mp, și 3 încăperi spații de depozit în suprafață de 33,2 mp și un spațiu expozițional lapidariu amenajat în curtea muzeului în suprafață de 40 mp.

La Brad muzeul are o clădire cu 20 de încăperi din care 11 sunt ocupate cu expoziția de bază cu suprafața de 288,49 mp, 4 încăperi spațiu de lucru și anexe în suprafață de 67,16 mp și 5 încăperi cu 33,4 mp depozite.

Casa muzeu Avram Iancu din Baia de Criș cuprinde două încăperi cu o suprafață de 20 mp.

La Orăștie muzeul deține un imobil cu 11 încăperi din care 5 sunt pentru expoziția de bază cu o suprafață de 169 mp, 5 pentru depozite cu suprafața de 100 mp și 1 încăpere spațiu de lucru de 22 mp.

Expoziția Memorială Aurel Vlaicu deține 1 sala expozițională la parterul unui imobile construit în preajma casei memoriale și are o suprafață de 96 mp. Hunedoara în circuite turistice.

ANALIZA PIETEII

Turismul în județul Hunedoara

Obiectivele turistice din județul Hunedoara, numeroase și variate, sunt datorate condițiilor naturale, vieții istorice și culturale continue și îndelungate ce s-a desfășurat pe aceste meleaguri.

Străvechile meleaguri hunedorene, nucleu al statului dac, leagăn al formării poporului roman și a limbii romane si-au făcut simțita din plin prezenta în patrimoniul nostru spiritual. Creatorul anonim din Tara Hațegului sau din Zarand, de pe valea Mureșului sau cea a Streiului a transpus dintotdeauna în memoria colectivității nestemate mostre din poezia obiceiurilor, unicate ale eposului eroic sau ale liricii de dor și jale, îmbogățind concomitent universul semenilor săi cu măestrie lucrături în lemn, în lut sau pânză. Picturile murale din interioarele monumentelor arhitectonice, de la

Sântămărie Orlea, Streisângeorgiu, Ostrov, Ribița, Leșnic, Gurasada sau Crișcior denota simt artistic inimitabil, pe care meșterii l-au transmis din generație în generație.

Când ajungi în județul Hunedoara, este imposibil sa nu îți fie recomandat sa vizitezi Cetatea de la Deva, Muzeul Aurului de la Brad, Casa Memorială a lui Aurel Vlaicu, Castelul Corvineștilor. De altfel și minunatele monumente ale naturii te fac să nu uiți că ai trecut prin Hunedoara. Țara Hațegului cu vestitul Parc Hațeg, Parcul Național Retezat, dar și rezervațiile din munții Șureanu sau din sudul Apusenilor reprezintă embleme ale județului.

Când faci un circuit turistic în județul Hunedoara, trebuie neapărat să treci pe la Deva. Din orice direcție se apropie călătorul de orașul Deva, îl întâmpină de la mare depărtare Cetatea Devei, podoaba orașului. Situată în partea de apus a localității, pe culmea unui deal conic, de proveniență vulcanică, cetatea se află la înălțimea de 371 metri de la nivelul mării și 184 metri deasupra orașului. Împrejurimile împădurite ale dealului cetății formează un imens parc, pe ale cărui alei largi, concentrice, marcate în culori, se poate ajunge, printre copacii seculari, la ruinele fortăreței. Acest traseu este răsplătit și de una dintre cele mai frumoase panorame: valea Mureșului, cercul de munți și dealuri care ne înconjoară din toate părțile – munții Poiana Ruscă, cei ai Zarandului spre vest, munții Apuseni spre nord, Dealul Uroi în est, împreună cu munții Sebeșului, iar în sud munții Parângului și Retezatului.

Teritoriul acestui con vulcanic – monument al naturii – este interesant și în ceea ce privește vegetația din cuprinsul său. Speciile de plante ce cresc aici și în împrejurimi se ridică la peste 1450, dintre care unele rare, elemente acclimatizate, chiar unice. Importanța prezintă și sub raportul faunei, fiind prezentă aici și vipera cu corn.

După cum arată documentele timpului, cetatea Deva a fost construită pe la mijlocul veacului al XIII-lea ca fortăreața militară. Primul document scris care atestă existența unei cetăți aici datează din anul 1269. Transformată de Iancu de Hunedoara în castel nobiliar, va fi amplificată succesiv în secolele XVI, XVII și XVIII, ajungând printre cele mai puternice din Transilvania.

La început, cetatea, împreună cu domeniile care îi aparțineau, se află în posesia regelui, trece apoi cu timpul în proprietatea unor case domnitoare,

nobili particulari, până la mijlocul secolului al XIX-lea, când viața multiseculară a acestei construcții ia sfârșit. La 1849 cetatea Deva este părăsită pentru totdeauna, când, explodând magazia cu praf de pușcă, zidurile sunt aruncate în aer, omorând și mica garnizoană a cetății. De atunci și până azi nimeni nu a mai locuit în ea, n-a mai adăugat sau schimbat ceva la această construcție. Azi, ruina cetății Deva, situată în vârf de stâncă, străjuiește ca o santinelă bătrână asupra orașului de la poalele ei. Din marea construcție de odinioară, martoră a multor evenimente, nu au rămas decât ruinele mute și părăsite.

Rămânând în Deva și continuând vizitarea obiectivelor turistice cu valoare istorică importantă, ne îndreptăm privirea înspre poalele cetății, în actualul parc al orașului, spre Castelul Bethlen, numit și „Magna Curia” (curtea mare). Acesta este un valoros monument de arhitectură civilă. Ridicată în secolul XVI și aparținând domeniului cetății, ea poartă azi pecetea lucrărilor de la 1621 din timpul lui Gabriel Bethlen, principe al Transilvaniei. Conceptul inițial în stilul Renașterii, edificiul păstrează în prezent și unele elemente interesante de arhitectura în stil baroc. De o reală valoare este balconul de deasupra intrării principale, scara monumentală lucrată în piatră de pe latura de nord-est și căminul cu blazoane, din sala mare de ședințe.

În prezent imobilul servește ca sediu al Muzeului Civilizației Dacice și Romane. Toate secțiile muzeului cuprind materiale provenite de pe teritoriul regiunii Hunedoara. Secția istorică a muzeului are menirea ca prin colecțiile sale să prezinte vizitatorilor dezvoltarea societății omenești pe teritoriul regiunii, din cele mai vechi timpuri și până în prezent. Aceasta secție cuprinde materiale de o rară valoare istorică: obiecte din prima epoca a pietrei provenite din peșterile hunedorene, colecția de obiecte dacice rezultate din săpăturile arheologice efectuate la așezările dacice din munții Orăștiei, lapidarul cu monumente romane, unul din cele mai mari din țară, colecția de monede.

Secția de științe naturale dispune, de asemenea, de un bogat material organizat în prezent sub formă de depozit științific. De o deosebită valoare este colecția de mineralogie, care reflecta bogăția subsolului regiunii, insectarul cu aproape 30 de mii de exemplare și colecția ornitologică completă a regiunii Hunedoara.

Muzeul mai posedă o arhivă istorică, cu documente originale privind, mai ales, răscoala țăranilor de la 1784-1785. O bibliotecă documentară, de uz intern, întregeste bogatele colecții ale muzeului.

Programul de vizitare al acestui muzeu este în fiecare zi de marți până duminică între orele 10:00 și 18:00 în perioada verii, iar în perioada iernii între orele 9:00 și 17:00.

Dintre monumentele istorice ale localității Deva mai menționăm Biserica și Mănăstirea Franciscană, înființate în secolul al XVIII-lea, situate în strada Progresului, și turnul vechii Biserici Ortodoxe din cimitirul vechi, zidit după cum arată textul pisaniei de deasupra intrării, în anul 1727.

Continuând vasta rețea muzeală, din partea nordică a județului Hunedoara, ce asigură ocrotirea, conservarea, evidența științifică și punerea în circuitul public a bunurilor culturale din întreaga regiune, ne îndreptăm interesul înspre Muzeul Memorial Aurel Vlaicu. Acesta se află situat în satul cu același nume, aparținând comunei-stațiune Geoagiu. În muzeu ne sunt prezentate planuri ale invențiilor, machete de avioane, obiecte care au aparținut pionierului aviației mondiale. Muzeul a fost înființat în anul 1952 de către Muzeul Județean Hunedoara și cuprinde: un gramofon, un magneton, membrane de telefon, un cazan cu aburi construit de Aurel Vlaicu (1882-1913).

Județul Hunedoara, pe tot parcursul lui, beneficiază de foarte multe izvoare cu ape minerale. Pentru valorificarea acestor ape au fost ridicate stațiuni balneo-climaterice. Dintre acestea o putem menționa pe cea mai importantă din zonă: Geoagiu-Băi. Această stațiune este situată în sudul munților Apuseni, la contactul acestora cu valea Mureșului. Aici predomină un climat reconfortant, tonic, calitățile curative ale apelor minerale fiind cunoscute încă din perioada dacică.

În apropierea municipiului Hunedoara se află o altă stațiune ce beneficiază de ape minerale, stațiunea Călan Băi. Obiectivele turistice ale localității Călan sunt datorate de condițiile naturale, vieții istorice și culturale continue și îndelungate pe aceste meleaguri. Pitorescul zonei, existența izvoarelor minerale recunoscute pentru calitățile lor curative, fondul cinegetic, precum și bogăția și varietatea elementelor de arhitectură, artă populară și folclor, oferă posibilități de turism pe gustul fiecăruia. În epoca romană a

existat la Călan o importantă așezare pe drumul imperial Sarmizegetusa-Apulum, favorizată de existența apelor termale, fiind denumită Aquae. Au fost descoperite peste douăzeci de inscripții privind prosperitatea localității Aque. Stațiunea beneficiază de sistem de cazare și alimentație publică, în incinta societății existând trei bazine cu apă mezotermală.

Menținând cursul muzeelor din nordul județului, ne iese în cale, în orașul Brad, Muzeul Aurului, sau Muzeul Mineralogic din Brad, singurul muzeu de acest gen, din țară. Localitatea Brad, renumită pentru exploatarea de cărbune brun și minereu de aurifer a fost menționată documentar, pentru prima dată, anul 1445, fiind și unul dintre principalele centre ale Revoluției de la 1848-1849 din Transilvania.

Fondarea muzeului este apreciată a fi 4 iulie 1912, însă etichetele unor exponate pe care este marcat anul 1896, sugerează o vârstă mai veche a primelor eșantioane colecționate.

De asemenea tot în localitatea Brad se află Muzeul de Istorie Locală și Etnografie Brad (municipiul Brad, str. Cloșca, nr. 2, cod poștal 335200) a fost înființată în anul 1987 pe baza unor colecții particulare „colecția Safian” care cuprindea piese de etnografie din Țara Zarandului, colecție îmbogățită pe parcurs prin donații. Aceasta conține icoane pe sticlă, fotografii, precum și o valoroasă colecție de grafică, semnată Marcel Olinescu.

În curtea Secției de la Brad a fost achiziționată, strămutată și restaurată pentru expunere o casă țărănească de sec. XIX-lea reprezentativă pentru zona zărandeană. Colecția numără peste 780 de piese.

Dacă ai ajuns în municipiul Hunedoara și vrei să afli ce a lăsat natura și mâna omului acestui oraș, lacul de acumulare Cinciș este unul din numeroasele comori ale regiunii.

Lacul Cinciș este așezat la o distanță de 400 km de București, 400 km de Budapesta și 8 km de municipiul Hunedoara, pe drumul spre Toplița. Este o zona de o frumusețe deosebită care atrage numeroși turiști an de an. Lacul are o suprafață de 867 ha și o poveste deosebită. Lacul Cinciș este situat pe vatra satului cu același nume, care în anul 1962 a fost strămutat pe un deal din apropiere pentru a putea lua naștere lacul de acumulare. Astfel, un sat cu o existență de peste 1000 de ani (menționat încă din 1360), a fost pentru

totdeauna înghițit de ape. În coada lacului, când scad apele este vizibilă biserica din sat. Pe malul lacului Cinciș, între munți și cu o priveliște de vis se afla și Hotelul Cinciș, hotel de trei stele ce oferă tuturor vizitatorilor multiple facilități printre care cele destinate grupurilor, activităților de team-building, întâlnirilor de afaceri, petrecerilor sau evenimentelor deosebite. Această zonă reprezintă punctul de pornire pentru vizitarea unor obiective turistice excepționale, în special cele situate în partea de sud a județului.

Chiar în această parte a județului se află situat Ținutul Pădurenilor. Acest ținut pitoresc cuprinde partea de est a munților Poiana Ruscă, ce ne apar ca un întins platou mărginit la nord de valea Mureșului, la sud de Țara Hațegului, iar spre est oprindu-se în valea Cernii, pe linia Nandru, Hunedoara, Teliuc.

Acesta este una dintre zonele etnografice cele mai conservatoare și inedite, în care se întâlnesc numeroase aspecte arhaice ale elementelor de cultură materială. Portul popular oglindește condițiile specifice de viață, prezentând o mare originalitate a cromaticii și a ornamentației. Interesante costume se găsesc la Dăbâca, Hășdău, Cerbăl, Poienița Tomii etc. Pădurenii sunt renumiți, de asemenea, prin obiectele de podoabă realizate din cositor și alamă, precum și prin arta încrustării căucelor. Un element străvechi al caselor pădurenești, la construcția cărora se folosea lemnul, îl constituie vatra liberă, cu coșul numit caloi. Printre cele mai răspândite piese de folclor muzical și coregrafic sunt „brâurile” pădurenești.

Continuând drumul înspre jumătatea de sud a județului Hunedoara, ni se înfățișează minunata Țară a Hațegului, un mare bazin de o admirabilă unitate geografică, situat în partea de sud a Transilvaniei și în colțul de sud – vest al regiunii Hunedoara. Țara Hațegului a fost menționată în 1247 ca terra Hatszoc, vechi ținut al cnejilor, juzilor și voievozilor romani, acest teritoriu fiind numit și „un Ardeal în miniatură”. În această parte a județului regăsim vestita mănăstire Prislop, satul Densuș cu minunata biserică de piatră, dar mai ales capitala Daciei romane, Ulpia Traiana Sarmizegetusa.

Biserica și mănăstirea Prislop, situate la o distanță de 13 km de orașul Hațeg și la 16 km de Hunedoara, a fost înființată în jurul anului 1400 de către călugărul Nicodim, cu ajutorul primit de la Mircea cel Bătrân. Din vechea mănăstire nu a mai rămas nimic, iar biserica mănăstirii a fost refăcută de mai

multe ori. Cu toate restaurările însă, planul bisericii, zidită în piatră, a rămas cel vechi. Deasupra ușii se constată urme de pictură, la intrare se poate vedea o piatră cu stema Țării Românești și o inscripție cu text latin și o alta în slavonă. Deasupra intrării (spre navă), se află o altă inscripție în legătură cu a doua zidire a bisericii, din ultima jumătate a secolului al XVI-lea. Acesta inscripție datează din anul 1579.

În partea de sud a ramificațiilor munților Poiana Ruscă se afla satul Densuș. Biserica monument din Densuș, situata deasupra satului, pe un mic platou, este unu dintre cele mai caracteristice monumente ale țării. Monumentul este atribuit veacului al XIII-lea. Biserica este zidită în piatra brută și din cea adusă de la Ulpia Traiana, din clădirile romane. În cursul timpului, biserica a suferit mai multe transformări, cea din urma restaurare făcându-se în 1962. Acest monument deține anumite elemente de arhitectura romanice, nord-italice (lombarde), extrem de valoroase.

Ulpia Traiana Sarmizegetusa, capitala provinciei romane Dacia, este așezată în colțul de sud-vest al Țării Hațegului, în teritoriul actualei comune Sarmizegetusa. Situată în apropierea locului numit Tapae, așezarea avea la început un caracter militar, devenind după cucerirea Daciei capitala noii provincii, centru politic, religios și cultural al Daciei romane. Întemeierea coloniei s-a făcut, după cum arată monumentele arheologice, pe la anul 110 d.Hr.. Palatul Augustalilor este una dintre cele mai monumentale construcții dezgropate la Ulpia Traiana, un adevărat palat grandios, de proporții remarcabile. Din acesta clădire se trece, printr-o impunătoare poartă, în for (forum), piața publică. La marginea de est a comunei actuale, lângă șoseaua națională, se află amfiteatrul roman, cea mai impunătoare clădire a orașului, locul unde se aduna populația pentru a se delecta la jocurile gladiatorilor. Necropola antică, locul de înmormântare a locuitorilor Ulpiei Traiana, a fost identificată în mai multe puncte ale așezării. Muzeul de Arheologie Sarmizegetusa se află în centrul comunei, la marginea șoselei și este deschis în fiecare zi, de marți până duminică, între orele 10:00 și 18:00 în perioada verii, iar în perioada iernii între orele 9:00 și 17:00.

În cadrul obiectivelor turistice antropice de care beneficiază județul Hunedoara, se încadrează și Castelul Sântămărie Orlea. El este menționat

documentar la 1363, iar actuala construcție în stil baroc a fost înălțată în 1782 și transformată în secolul XIX. Castelul a fost în proprietatea unor familii de latifundieri care stăpâneau întinse terenuri arabile și o parte din Munții Retezat. Arhitectura deosebită, cadrul natural în care este așezat și situarea în apropierea șoselei Hațeg-Petroșani au condus la transformarea castelului în hotel care te îmbie la popas.

Ajungând în comuna Banița, observăm cum se înalță pe marginea stâncoasă a apei Merișorului. El străjuia, începând probabil din secolul XVI, vechiul drum ce lega Transilvania de Țara Românească prin Pasul Vâlcan, servind și ca punct de vamă. Monumentul construit din piatra de calcar locală, cu ziduri care se mai păstrează pe alocuri până la înălțimea de 20 m, are o formă perfect circulară, de caracter arhaic. Suprafața exterioară, tencuită, a turnului, nu are alt decor decât o sprânceană în partea de sus. Intrarea fortificației se află în partea de nord, la 2 m înălțime de suprafața solului, accesul în turn făcându-se cu ajutorul unei scări. Apărarea fortăreței dinspre vest și sud era asigurată de cele șapte creneluri cu ambrazuri. Celelalte părți mai puțin expuse din cauza terenului accidentat nu au reclamat un asemenea aranjament. În interior, partea superioară a zidului era prevăzută cu un drum de strajă de lemn, astăzi dispărut.

Sarmizegetusa Regia (cea regească) este situată în Grădiștea Muncelului și a fost capitala Daciei preromane, centru politic și militar al dacilor. Ea este așezată pe culmea Munților Orăștiei, bine păzit de metereze naturale. Grandioasa capitală a statului dac a fost ridicată aproximativ la jumătatea secolului I î.Hr. și cuprindea în aria sa cetatea, zona sacră și așezarea civilă. Cetatea, un patruleter format din blocuri masive de piatră, își întindea domeniul, în cinci terase, pe un teritoriu de aproape 3 ha. În cuprinsul cetății se întretăiau drumurile pavate cu piatră. Pe două înălțimi situate nu prea departe de ruinele cetății se găsesc resturile unor construcții, probabil cu un caracter religios: Sanctuarul mare patruleter și Sanctuarul mic rotund. Blocurile de piatră ale sanctuarului mic, așezate într-o anumită succesiune, simbolizând razele soarelui, aveau desigur rol calendaristic. Rămășițele unui templu și ale unui turn de pază, fragmente de vase ceramice, vetre de foc, unelte și urmele unei instalații pentru captarea apei de izvor sunt, de asemenea, dovezi

grăitoare ale vieții ce s-a desfășurat pe aceste meleaguri. Așezarea civilă, formată din cartierele de vest și de est, se întindea pe zeci de terase, constituind cea mai mare locuire dacică compactă cunoscută. Aici se aflau grupuri de locuințe, ateliere meșteșugărești, depozite, hambare, instalații de captare și distribuție a apei potabile. Într-una din locuințe a fost descoperit un celebru vas ceramic cu stampila „Decebalus Per Scorilo” (Decebal fiul lui Scorilo). Însemnări descoperite pe unele blocuri de piatră ale sanctuarelor, monede, arme precum și celebrul vas au dat posibilitatea cercetătorilor să considere așezarea că existând în vremea când Dacia a fost condusă de Burebista apoi de Decebal.

Trecând la potențialul natural al acestei zone, trebuie menționat și Parcul Național Retezat, mândria județului, primul parc național din România. Parcul este situat în Carpații Meridionali, are o suprafață de 54400 ha și a fost înființat în anul 1935 pentru a ocroti numeroasele specii de plante și animale și pentru a conserva originalitatea și farmecul peisajului alpin.

Masivul Retezat are o structură geologică complexă fiind alcătuit din roci cristaline și calcare. Datorită altitudinii sale mari (vf. Peleaga 2509 m), activitatea ghețarilor s-a desfășurat amplu, identificându-se urmele a 18 ghețari. În afara ghețarilor de circ (Bucura, Custura, Judele) s-au mai păstrat resturile celui mai întins ghețar de vale (Lăpușnicul), precum și cel mai mare număr de lacuri glaciare din țară, în număr de 83. La poalele Munților Retezat se afla Lacul Bucura (2041 m), cel mai întins lac din zona alpina românească (10,5 ha).

Datorită interesului științific, biologic și pitoresc pe care îl prezintă în special zona de centru a masivului, o mare suprafață a teritoriului a fost declarată parc național, fiind ocrotit prin lege. Aici se întâlnesc aproape 1190 de specii de plante superioare din cele 3450 cunoscute în România. Existența aici a mai bine de o treime din flora țării este unul din motivele pentru care a fost declarat Parc Național. La acestea se adaugă și un număr mare de plante inferioare. Parcul Național Retezat, datorită habitatelor sale foarte diverse, naturale sau puțin modificate datorită intervenției umane, adăpostește o faună deosebit de bogată atât în ceea ce privește numărul de specii cât și în numărul mare de exemplare care alcătuiesc populațiile acestor specii. Sunt declarate

monumente ale naturii și ocrotite o serie de plante (floarea de colț, bujorul românesc, papucul doamnei, zâmburul și altele), specii de păsări și mamifere precum capra neagră, râsul, vulturul, acvila de munte, cocoșul de munte s.a.. Accesul în Parcul Național Retezat se face numai pe la cabanele Gura Zlata, Pietrele, Rotunda, Râuşor, precum și pe la Stâna de Râu. La finalul anului 2006, Administrația Parcului Național Retezat a încheiat proiectul GEF „Managementul Conservării Biodiversității” în zona Retezatului. Tot în anul 2006 s-a început implantarea proiectului LIFE05 NAT/RO/00165 - Managementul Conservativ al Habitatelor Alpine ca sit Natura 2000 în Parcul Național Retezat.

Rămânând tot în zona Hațegului, se remarcă încă de prin anii 50 Rezervația de Zimbrii Slivuț - Hațeg. Aceasta rezervație este însă pe cale de dispariție, după ce ani în șir autoritățile au tratat cu dezinteres cea mai cunoscută dintre rezervațiile în care există unele dintre ultimele exemplare din animalul-simbol al României. În acest moment situația este dramatică în Hațeg, în arealul rezervației existând doar patru exemplare, cel mai bătrân fiind de douăzeci de ani, iar cel mai tânăr de, un pui, de doar trei ani. Această situație este rezultatul indiferenței ce a făcut ca de la peste treizeci de exemplare în 1958 să se ajungă la doar patru. De altfel suprafața împădurită a fost redusă și ea foarte puternic în ultimii ani.

De asemenea, să nu uităm de rezervațiile naturale din Munții Șureanu, cu Cheile Crivădiei sculptate în partea vestică a Dealului Runcu și cu o lungime de 1 km. Îngustimea culoarului dintre pereții care au înălțimi de 70-100 m deasupra râului, verticalitatea lor și marnitele cu adâncimi de peste 1,5 m din jumătatea superioară, nu au permis nici măcar formarea unei poteci. Vegetația și flora deosebită, cât și spectaculozitatea, prezintă un mare interes științific. Astfel întâlnim liliacul sălbatic, frasinul, cornul, teiul, etc. Vegetația de peste stâncării de lângă Ohaba de Sub Piatră adăpostește specii xerice (*Anthemis Montana*, etc.). O alta zonă deosebită o reprezintă Cheile Băniței sculptate în calare mezozoice, fiind străbătute de calea ferată Petroșani-Simeria. În jurul cheilor, cât și pe înălțimile calcaroase din jur, se dezvoltă o floră care include numeroase endemisme și specii sudice (*Juniperus Sabina*, *Fraxinus Ornus*, etc.). Întreaga regiune este presărată cu numeroase peșteri subterane precum

Peștera Tecuri, Peștera Ciclovina, Peștera Sura Mare, Peștera Bolii, Peștera Gura Oanei.

Tintirea pietei

Călătoriile pe care le vor desfășura turiștii sunt calatorii de agreement.

Țintirea pieței constă în evaluarea elementelor de atractivitate ale segmentelor și în selectarea segmentului-țintă.

Activitățile și resurse:

În cadrul muzeului există Secția Relații cu Publicul, care colaborează cu operatorii de turism pentru a putea oferi:

- cazare și rezervări în hoteluri pe teritoriul județului Hunedoara;
- servicii de transfer și închirieri auto;
- pachete și programe turistice pentru individuali și grupuri ;
- organizare de conferințe, simpozioane și întâlniri de afaceri ;
- tururi de oraș și excursii la alte obiective turistice din județ.

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT a județului Hunedoara

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Situarea județului la extremitatea vestică a României pe principalele trasee rutiere și ferate de intrare dinspre Vest în România Tradiția industrială a județului Hunedoara Existența unei forțe de muncă	Existența de zone mono-industriale, în curs de restructurare și care se confruntă cu acute probleme sociale Existența unor industrii poluante, mari consumatoare de energie Ponderea mică a industriei cu tehnologie de vârf Număr redus de IMM-uri în zonele defavorizate și în mediul rural	Creșterea numărului de investitori în județ, ca urmare a fenomenului de migrare a acestora dinspre polii Arad și Timișoara către estul regiunii Transferul de tehnologie și know-how spre firmele din județ. Mediatizarea oportunităților de afaceri, inclusiv cele din zonele defavorizate Înființarea de Parcuri Industriale și Parcuri	Creșterea nivelului de trai, respectiv creșterea salariilor va conduce la mutarea în alte regiuni a clienților firmelor care produc în lohn Specializarea îngustă din zonele monoindustriale și lipsa unor programe de

<p>calificate</p> <p>Sector dezvoltat al exploatării și prelucrării lemnului</p> <p>Sector activ al confecțiilor textile, pielărie și încălțăminte</p> <p>Existența unei infrastructuri de susținere a activității ce cuprinde incubatoare de afaceri, firme de consultanță</p> <p>Dezvoltare puternică a sectorului privat în comerț și servicii</p>	<p>Ineficiența exploatărilor miniere</p> <p>Șomaj ridicat</p> <p>Slaba cooperare între industrie și cercetare</p> <p>Lipsa unei baze de date privind cererea și oferta forței de muncă, pe meserii</p> <p>Lipsa unor strategii viabile de restructurare a întreprinderilor de stat</p> <p>Existența unor spații de producție nefolosite</p> <p>Inexistența unui sistem stimulatив pentru înființarea de IMM-uri în domeniile economice deficitare</p> <p>Gama redusă a serviciilor bancare raportat la cerințele dezvoltării IMM și o slabă răspândire a băncilor, în afara zonelor urbane</p> <p>Regresul pieței tradiționale interne</p> <p>Lipsa unui sistem informațional adecvat susținerii activităților din toate</p>	<p>Tehnologice</p> <p>Construirea autostrăzii Nădlac-Arad-Timișoara-Deva-Sibiu ar avea un impact atât pentru dezvoltarea firmelor care pot oferi produse/servicii în faza de construcție a autostrăzii, cât și în creșterea atractivității județului pentru potențialii investitori</p> <p>Reorientarea băncilor în vederea sprijinirii înființării și dezvoltării sectorului IMM prin diversificarea serviciilor bancare</p> <p>Întărirea/specializarea instituțiilor care oferă servicii de consultanță</p> <p>Crearea unei Asociații Județene a Întreprinzătorilor care să permită reprezentarea intereselor întreprinzătorilor față de autoritățile locale și recunoașterea asociațiilor de tip patronal drept parteneri de discuții de către guvern</p> <p>Creșterea plafonului fondurilor Uniunii Europene pentru România</p>	<p>reorientare profesională coerente</p> <p>reduce atractivitatea acestor zone pentru investitori</p> <p>Posibilitatea neadaptării la condițiile de calitate impuse de UE</p> <p>Invadarea pieței cu produse din import</p> <p>Lipsa unor corelări ale programelor de dezvoltare a infrastructurii și nevoile de echipare a zonelor cu potențial de dezvoltare a IMM</p> <p>Percepția negativă a privatizării întreprinderilor de stat</p> <p>Fiscalitatea</p>
---	--	--	--

	<p>ramurile economiei, în vederea diversificării gamei serviciilor și activităților productive</p> <p>Infrastructura de susținere a activității IMM neuniform repartită în județ și lipsa acesteia în special în zonele cu mari probleme de reconversie</p> <p>Investiții scăzute în resursele umane ale IMM-urilor</p>	<p>Macrostabilizarea economică și scăderea inflației în limite acceptabile poate crește apetitul pentru credite și investiții în producție și servicii</p>	<p>Împovărătoare</p> <p>Forța de muncă angajată la negru</p> <p>Instabilitatea legislației</p> <p>Competiția neloyală datorată pieței negre</p> <p>Inexistența unei infrastructuri de cercetare performante</p> <p>scade</p> <p>posibilitățile și apetitul tinerilor cercetători valoroși de a rămâne în România</p>
--	---	--	--

Infrastructura

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Rețeaua de transport relativ dezvoltată</p> <p>Rețea dezvoltată de distribuție a energiei electrice</p>	<p>Densitatea drumurilor modernizate este foarte mică în anumite zone ale județului</p> <p>Lipsa rețelelor de gaz metan în zonele rurale și urbane</p>	<p>Dezvoltarea aerodromului Săulești</p> <p>Dezvoltarea învățământului la distanță</p> <p>Existența unor programe cu finanțare</p>	<p>Necorelarea politicilor macroeconomice (bugetare, monetare și fiscale) cu realitățile și nevoile existente</p> <p>Dezvoltarea necorespunzătoare a</p>

<p>Număr mare de licee și instituții de învățământ superior</p> <p>Convergența a patru drumuri de importanță europeană și națională</p> <p>Județul este străbătut de coridoare pan-europene</p>	<p>defavorizate</p> <p>Existența unor zone, în special în mediul rural, aproape izolate din punct de vedere al rețelei telefonice de comunicație și electricitate</p> <p>Inexistența unei autostrăzi</p> <p>Sisteme necorespunzătoare de epurare a apelor, de colectare și reciclare a deșeurilor menajere</p> <p>Insuficientă implicare din partea consiliilor locale în dezvoltarea serviciilor comunitare.</p> <p>Servicii insuficiente diversificate.</p>	<p>internațională și națională pentru dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii</p> <p>Dezvoltarea comerțului electronic și a posibilităților de plată electronică a impozitelor</p>	<p>infrastructurii de afaceri</p> <p>Creșterile prețurilor la serviciile de telecomunicații și transport</p> <p>Existența unor infrastructuri de transport insuficient exploatate</p> <p>Neadaptarea infrastructurii de transport la cererea existentă</p>
<p>Rețeaua de transport relativ dezvoltată</p> <p>Rețea dezvoltată de distribuție a energiei electrice</p> <p>Număr mare de licee și instituții</p>	<p>Densitatea drumurilor modernizate este foarte mică în anumite zone ale județului</p> <p>Lipsa rețelelor de gaz metan în zonele rurale și urbane defavorizate</p> <p>Existența unor zone, în special în mediul</p>	<p>Dezvoltarea aerodromului Săulești</p> <p>Dezvoltarea învățământului la distanță</p> <p>Existența unor programe cu finanțare internațională și națională pentru</p>	<p>Necorelarea politicilor macroeconomice (bugetare, monetare și fiscale) cu realitățile și nevoile existente</p> <p>Dezvoltarea necorespunzătoare a infrastructurii de afaceri</p>

de învățământ superior Convergența a patru drumuri de importanță europeană și națională Județul este străbătut de coridoare pan-europene	rural, aproape izolate din punct de vedere al rețelei telefonice de comunicație și electricitate Inexistența unei autostrăzi Sisteme necorespunzătoare de epurare a apelor, de colectare și reciclare a deșeurilor menajere Insuficientă implicare din partea consiliilor locale în dezvoltarea serviciilor comunitare. Servicii insuficiente diversificate.	dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii Dezvoltarea comerțului electronic și a posibilităților de plată electronică a impozitelor	Creșterile prețurilor la serviciile de telecomunicații și transport Existența unor infrastructuri de transport insuficient exploatate Neadaptarea infrastructurii de transport la cererea existentă
--	---	---	---

Cercetare – Dezvoltare – Inovare

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Autoritățile locale au sprijinit de fiecare dată, inclusiv financiar, acțiunile științifice ce au avut loc în județ	Insuficientă cunoaștere a ofertelor de proiecte europene Dotarea tehnică depășită, foarte multe echipamente cu care se lucrează în institute fiind achiziționate înainte de 1989	Existența strategiilor locale de dezvoltare (Parc Tehnologic, Parc Industrial) Acces liber pentru toți cercetătorii la Programul Cadru 6 al Uniunii Europene În cadrul ADR V	Există riscul ca produsele cercetării să nu poată fi valorificate în județ, în beneficiul județului Necunoașterea limbilor străine limitează accesul la programele europene pentru unii cercetători Număr încă redus de

		Vest se desfășoară proiectul „Regional Innovation Strategy” care este corelat cu proiectul dezvoltării regionale	utilizatori casnici conectați la internet Neechivalarea studiilor universitare din România de către universitățile din străinătate
--	--	--	---

Turism

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Zone apline cu vârfuri de peste 2500 m, ideale pentru turismul sportiv de vară și de iarnă</p> <p>Zone cu complexitate mare de resurse naturale</p> <p>Populație deosebit de ospitalieră și prietenoasă</p> <p>Județul deține o pondere ridicată din piața turismului de afaceri și de tranzit</p> <p>Centre turistice cu tradiție</p> <p>Piață tradițională de turism local</p>	<p>Lipsa unui sistem unitar de administrare a zonelor protejate care să permită practicarea turismului în aceste zone</p> <p>Lipsa noțiunilor de management, legislație și necunoașterea limbilor străine de către cei implicați în rețelele de turism rural</p> <p>Poluarea punctuală</p> <p>Zone alpine cu utilizare minimă</p> <p>Lipsa informației și a hărților turistice</p> <p>Lipsa infrastructurii de</p>	<p>Potențial de turism cultural</p> <p>Posibilități de silvo-turism</p> <p>Dezvoltarea în zonele alpine izolate a turismului montan</p> <p>Meșteșuguri artizanale</p> <p>Recâștigarea atractivității centrelor turistice tradiționale pentru turiștii autohtoni din străinătate</p> <p>Implementarea relativ simplă și cu investiții a pensiunilor rurale</p> <p>Implementarea relativ simplă a</p>	<p>Intârzieri în privatizarea unităților de turism</p> <p>Administrația publică nu este receptivă în legătură cu importanța dezvoltării turismului în județ</p> <p>Calitatea mediului în unele zone influențează negativ dezvoltarea turismului</p> <p>Ofertele de produse turistice ale județului nu sunt competitive internațional</p> <p>Concurența puternică din partea țărilor</p>

<p>Județul e străbătut de drumuri europene</p> <p>Natură în mare parte neatinsă și nepoluată</p> <p>Folclorul și tradițiile culinare ale județului</p> <p>Numeroase biserici și mănăstiri</p> <p>Lacuri de acumulare parțial sau deloc amenajate, Culoarul Cerna-Jiu, lunca Mureșului</p> <p>Stațiuni balneo-climaterice de tradiție</p> <p>Zone protejate cu suprafețe întinse (rezervații naturale, parcuri, etc.)</p> <p>Sursă de venituri principală (lemn și vânat), sursă suplimentară de venituri (fructe de pădure, melci, ciuperci)</p> <p>Excedent de spații de locuit în</p>	<p>acces către obiectivele turistice</p> <p>Lipsesc resursele umane specializate în domeniu</p> <p>Lipsa organizațiilor de promovare a turismului</p> <p>Privatizarea haotică</p> <p>Nu există reglementări pentru posibilitatea folosirii bazelor din silvicultură în cadrul circuitului turistic</p> <p>Lipsa colaborării cu operatorii de turism</p> <p>În zona de munte există multe localități care nu beneficiază de rețele de utilități (apă, canal)</p> <p>Depozitarea și reciclarea deșeurilor</p> <p>Lipsa sistemului de colectare a gunoiului menajer și</p>	<p>unor trasee de drumeție, reabilitarea cabanelor montane</p> <p>Implementarea conceptului Nord-American "Off-Highway-Motor Vehicle recreation" și stabilirea primului parc de acest gen în Europa</p> <p>Posibilitatea de ameliorare a traseelor turistice cu sterilul de mină și deșeurile siderurgice (zgură)</p> <p>Reducerea eroziunii drumurilor agricole și forestiere create și folosite de manieră spontană prin repararea și întreținerea acestora ca urmare a practicării turismului</p> <p>Apariția unor fonduri pentru dezvoltarea gospodăriilor mici</p> <p>FIDA</p> <p>Dezvoltarea turistică a zonelor</p>	<p>vecine</p> <p>Nu s-a reușit atragerea în circuitul turistic al județului a segmentului de populație cu venituri mici</p> <p>Dezvoltarea industrială, agricolă, silvică și proprietatea privată pot limita libertatea de practicarea a turismului activ</p> <p>Frica de a primi străini în casă</p> <p>Confuzie între noțiunile de musafir și turist</p> <p>Insuficiența folosire a oportunităților acordate turismului rural</p> <p>Investiții scăzute în domeniul turismului</p>
--	---	---	--

<p>gospodării</p>	<p>folosirea bazinelor râurilor ca și groapă de gunoi a satului</p> <p>Oferta de servicii turistice este de slabă calitate</p> <p>Degradarea progresivă a patrimoniului cultural-turistic</p>	<p>Parâng, Retezat, Țara Hațegului, Munții Orăștiei</p> <p>Apariția fondurilor pentru spațiul rural SAPARD</p> <p>Existența școlilor în domeniu la toate nivelele</p> <p>Reintroducerea județului în circuitul turistic internațional, contactarea tur-operatorilor internaționali</p> <p>Regimul silvic, reglementat legal, poate avea efecte favorabile asupra mediului și turismului</p> <p>Perspectiva găzduirii turiștilor în agropensiuni conduce la îmbunătățirea dotărilor</p> <p>Convergența de interese pentru dezvoltarea turismului la nivel național, regional și local</p>	
-------------------	---	--	--

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Existența centrelor universitare în județ</p> <p>Calificarea profesională prin formare inițială se realizează prin sistemul de învățământ public, acesta asigurând o acoperire bună a tuturor domeniilor de calificare (specializări în meserii) și la toate nivelele de calificare</p>	<p>Coexistența fenomenelor aparent contradictorii de șomaj, excedent de forță de muncă și cerere de forță de muncă calificată</p> <p>Resursele umane din administrațiile publice locale sunt slab pregătite</p> <p>Oferta de calificare/reconversie nu este suficient de diversificată și nu există o concurență între ofertanții de formare</p> <p>Oferta educațională nu este adaptată nevoilor de calificare viitoare</p> <p>Nevoia unei schimbări de paradigmă definită prin sintagma <i>o calificare = pentru mai multe meserii</i>, în loc de filozofia tradițională de tipul: <i>o calificare = o meserie</i></p>	<p>Numărul companiilor care găsesc în această zonă condiții de stabilitate și resurse umane utilizabile pentru investiții este în creștere</p> <p>Dezvoltarea agroturismului oferă posibilitatea reconversiei forței de muncă disponibilizate</p> <p>Apariția altor investiții în județ, în alte domenii ale economiei și cu productivitate sporită</p> <p>Raportul cost/calitate pentru forța de muncă este avantajos pentru angajatori</p> <p>Ponderea nevoilor de calificare arată o tendință de creștere pentru</p>	<p>Fluctuațiile de pe piața forței de muncă depind dramatic de mișcările pieței europene/mondiale, atât în cazul întreprinderilor mari, dar mai ales în cazul celor mici și mijlocii</p> <p>Extinderea practicii muncii la negru</p> <p>Migrarea forșei de muncă calificată și mai ales înalt calificată către țările membre ale UE este un proces cu tendințe de creștere cu efecte pe termen mediu și lung</p> <p>Investițiile de tip lohn vor migra către zone mai avantajoase pentru investitori, cauzând astfel apariția șomajului secundar</p> <p>Nivelul scăzut al salariilor din învățământ și cercetare</p>

		<p>calificări tehnice cu studii medii și studii superioare în raport cu calificările inferioare</p> <p>Investițiile de tip lohn constituie o soluție pe termen scurt pentru absorția forței de muncă disponibile</p> <p>Cadrul legislativ flexibil și corelat cu cel european în domeniul calificărilor profesionale prin sistemul de învățământ</p> <p>Existența programelor de finanțare din partea UE și finanțarea națională pentru resurse umane</p>	
--	--	---	--

Calitatea Factorilor de Mediu

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Existența unor	Nivelul scăzut al	Promovarea	Risc permanent

<p>zone întinse acoperite de păduri, având un important rol în asigurarea echilibrului ecologic în zonele de deal și de munte</p> <p>Spațiul rural neafectat, foarte curat în special în zonele muntoase</p> <p>Capital natural de valoare deosebită din punct de vedere al: genofondului, peisajului, biodiversității, resurselor de apă, etc</p> <p>Existența mai multor cursuri de apă care izvorăsc din județ</p> <p>Existența a 4 Parcuri Naționale, 1 Parc Natural și a multor Rezervații Naturale și</p>	<p>managementului informației de mediu</p> <p>Nivelul scăzut al cunoștinței publicului pentru problemele de mediu locale și regionale</p> <p>Zone industriale afectate de poluare</p> <p>Existența unor industrii poluante și mari consumatoare de energie</p> <p>Lipsa politicilor pentru minimizarea/reciclarea deșeurilor rezultate din activitățile economice</p> <p>Probleme nesoluționate legate de depozitarea și reciclarea deșeurilor la nivel de județ</p> <p>Indicatorii tehnico-economici nefavorabili ai investițiilor pentru realizarea sistemelor de canalizare și epurare a apelor uzate în localitățile și stațiunile turistice din zonele montane</p> <p>Sisteme de canalizare și stații pentru epurarea apei învechite din punct de vedere fizic și moral</p> <p>Inexistența unui sistem</p>	<p>investițiilor de mediu în zone de risc ecologic</p> <p>Disponibilitatea resursei umane pentru activități de reconversie profesională spre așa numitele « meserii verzi »</p> <p>Existența proiectelor pentru construcția și modernizarea stațiilor de epurare a apei</p> <p>Elaborarea, în județ, a unor programe de gestiune a deșeurilor urbane și industriale, cu accent pe reciclarea și re folosirea produselor și materialelor</p> <p>Elaborarea unor programe de acțiune la nivel de județ privind protecția mediului</p> <p>Apartenența Regiunii Vest la Euroregiunea DKMT</p> <p>Posibilitatea de acces la fonduri nerambursabile în scopul soluționării</p>	<p>pentru degradarea factorilor de mediu, deoarece viitorul industriei extractive și cel al ramurilor conexe rămâne incert</p> <p>Lipsa de corelație între legislația națională de mediu și legislația europeană</p> <p>Lipsa unor strategii viabile de restructurare a întreprinderilor de stat</p> <p>Problema mediului nu este o prioritate centrală a autorităților din județ</p> <p>Lipsa stațiilor de epurare a apelor uzate provenite din marile aglomerări urbane</p> <p>Echiparea inadecvată a agenților</p>
---	---	--	---

<p>Științifice</p> <p>Facilități</p> <p>investiționale</p> <p>oferite de zonele defavorizate existente în județ</p> <p>Prezența resursei umane specializate în protecția mediului</p>	<p>de monitorizare adecvat pentru a utiliza informațiile legate de mediu</p> <p>Număr insuficient de depozite de gunoi ecologice</p> <p>Companiile mari nu sunt dotate cu echipament pentru protecția mediului și mai ales vechile fabrici aflate în funcționare</p> <p>Dotarea slabă a Inspectoratului Județean pentru Protecția Mediului</p> <p>Lipsa lucrărilor pentru combaterea eroziunii și a alunecărilor de teren</p>	<p>problemelor de mediu</p> <p>Legiferarea și implementarea Fondului de Mediu în România</p> <p>Programele guvernamentale bilaterale între România și diverse țări UE</p> <p>Existența unor Asociații Profesionale cu obiect de activitate relevant pentru domeniul mediului (Asociația Română a Apei, etc.) și a altor organizații neguvernamentale cu profil ecologic și de protecția mediului</p> <p>Existența în cadrul Universităților din județ a unor facultăți și secții cu profil de mediu sau de tehnologii folositoare mediului</p> <p>Fondurile alocate de către Guvernul României pentru închiderea unor perimetre de exploatare minieră</p>	<p>economici în cazul unui nivel potențial mare de poluare</p> <p>Pericolul unui dezastru ecologic</p>
---	---	--	--

STRATEGII DE MARKETING

Strategia de piață

Strategia de piață este denumită „nucleul politicii de marketing”. Există o multitudine de opțiuni strategice pe care instituția trebuie să le aibă în vedere. Astfel, în funcție de dinamica pieței, muzeul își propune să adopte o *strategie de creștere*, respectiv a dezvoltării activității de piață, deoarece obiectivul de marketing este penetrarea pieței. Aceasta strategie se realizează prin creșterea frecvenței de utilizare a produsului oferit.

În funcție de poziția muzeului față de schimbările pieței, muzeul adoptă o *strategie activă*, ce presupune anticiparea schimbărilor pieței și intervenirea în influențarea acestor schimbări, în scopul folosirii lor pentru creșterea profitului. De asemenea, trebuie anticipate modificările mediului extern, depistarea oportunităților și influențarea acestuia printr-un proces continuu de inovare.

După poziția muzeului față de exigențele pieței și ținând cont de obiectivul de marketing (de penetrare pe piață) se va adopta *strategia exigenței ridicate*, punând accent pe calitatea produselor și serviciilor pentru a satisface în mod corespunzător cererea consumatorului.

Strategia de produs

Prin intermediul strategiilor de produs, se propune să se satisfacă nevoile clienților, și să creeze un avantaj competitiv durabil, pe baza competențelor sale esențiale.

Produsul turistic este un amalgam de elemente tangibile și intangibile, concentrate într-o activitate specifică pe care consumatorul le achiziționează ca o combinație de activități și aranjamente. Înnoirea ofertei turistice se realizează prin includerea noului produs turistic alături de cele deja existente. Această opțiune strategică reflectă eforturile instituției de adaptare permanentă la exigențele și cerințele purtătorilor cererii fiind indicată în acest caz, deoarece piața se caracterizează printr-o concurență puternică. Nivelul calitativ al produselor este o coordonată majoră a definirii strategiei de produs. Ne propunem varianta strategică de diferențiere calitativă a produsului nostru.

Strategia de distribuție

În stabilirea strategiei de distribuție, se au în vedere caracteristicile mediului extern și intern al muzeului, precum și obiectivele stabilite.

În funcție de intensitatea distribuției, considerăm că o distribuție selectivă este adecvată pentru produsul nostru turistic.

Strategia de comunicație

Prin politica de comunicație și mijloacele prin care se va concretiza, vom urmări o difuzare cât mai completă a unor informații despre activitatea și produsele noastre turistice, vom viza întărirea imaginii și a prestigiului mărcii.

Promovarea va fi la început agresivă, urmând ca după cunoașterea produsului să continue să existe, dar nu la fel de agresiv. Noul produs turistic va fi promovat prin intermediul partenerilor, pe pagina de web a muzeului, în broșuri, reviste și ziare de specialitate, prin participarea la târguri naționale și internaționale de profil.

Strategia de personal

Muzeul dispune de un personal calificat, relativ tânăr, dinamic, cu o bogată experiență în domeniu. Este cunoscut faptul că personalul prestator de servicii turistice este cel care impune nivelul calității produsului turistic. În cazul produsului turistic oferit de instituția noastră, când vorbim de personal ne referim mai mult la personalul care însoțește clientul, care realizează ghidajul și care este foarte bine informat despre zona vizitată.